

λή, μόνον για να τη φάν οι χούροι!...

—Μά είνε και τὸ χῶμα, Μπάι - Βαγγέλη, εἶπαν στὸ Μέτοκα οἱ λητρουθιαρέοι, ὅταν κατέθηκε πάλι στὴ χώρα. Τὸ νοστιμίζει τὸ φαί κι' αὐτό. Πάρε και λίγο χῶμα ἀπὸ τὴ χώρα και στρώσε τὸ ἀπάνω στὴ γωνιά. "Ἐπειτα, ν' ἀνάψης τὴ φωτιά ἀπάνω κι' ἔτσι θά φτιάσε ἕνα φαί, ὅπου θά τρώῃ ἡ μάνα και δὲν θά δῖνῃ τὸν παιδιάν.

Πῆρε και χῶμα ὁ Μπάι-Βαγγέλης, ἕνα τσουβάλι ὀλόκληρο, γιὰ νὰ γεινῇ ἡ φασολάδα πιὸ καλὴ, τὸ ἔστρωσε τέσσερα ἀνάχτυλα ἀπάνω στὴ γωνιά, και πάλι ἡ φασολάδα δὲν ἦταν νόστιμη, δὲν ἦταν γευστικὴ, δὲν ἦτανε γιὰ νὰ τὴν φάη καιεῖς.

—"Ανάθεμά τὴν, γιὰ γυναῖκα, και πάλιν δὲν τὴν πέτυχε!... ἀνοστήναζε θαθεῖά ὁ Γκέλη-Μέτοκας! Θά πεθάνω και θά πάω σὸν κάτω κόσμῳ νοστιμίζομαι!...

—Δὲν παίρνεις, μπάριμπα, και λίγη φωτιά ἀπὸ ἐδῶ; τοῦ εἶπαν και πάλι μισογελάοντας μεταξὺ τους οἱ λητρουθιαρέοι και ρίχνοντας μὲ τὴν ὀκτὴ τὸ λαδί τὸ καινούργιο, ζεστό ἀκόμα ἀπὸ τὸ μάγγαιο, μέσα στὴς χύτρας τὸ μεγάλο στόμα τ' ἀδειανό, ποὺ παρασκευαζότανε ἡ φασολάδα τους.

Μὰ και φωτιά πῆρε ὁ Μέτοκας, ἀπὸ τὸ σουσαμολητρουθειό, ἕνα μαγγάλι ὀλόκληρο, και τὸ πήγαινε ὀλο τὸ θράβυ μὲ προσοχή και ἰερῶτα ἀπάνω στὸ χωριό του, χωρὶς νὰ κεντρίξῃ τώρα μὲ τὸ αἰχμηρὸ τὸ ξύλο τὸ ζῶο του, ἀπὸ τὸ φόβο μήπως τοῦ γυρεῖ τὸ μαγκάλι. Τὸ πήγαινε, ὀλο τὸ θράβυ, σάν Προμηθεὺς πυρφόρος, ποὺ ἔφερνε τὴ θεῖα σπιθα τῆς μαγειρικῆς τὸ μυστικὸ τῆς γεύσεως, τῆς φασολάδας τὴν ἐπιστήμη τὴ μεγάλη και θαθεῖα, ἀπάνω στὸ φτωχὸ και τὸ ρικινὸ Κροντσέλοθο, τὸ γυμνὸ και χιλιοπεινασμένο.

"Ἐτσι ἀργοπῶρησε, ἀργοπατώντας στὸ δύσβατο τὸ δρόμο, τὸν ἀνηφορικὸ και τὸ στενὸ. "Ἐνα ὀλόγιομο φεγγάρι, μὰ θλιμμένο, σὰ νὰ τὸ γάλασε ἡ φασολάδα κι' αὐτό, τὸν κίτταξε και τοῦ φώτιζε τὸν δρόμο ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ σκιά τῶν δέντρων. Ἡ Ντάνια, ἡ γυναῖκα του, ἀνηούχησε γιὰ τὴν ἀργοπῶρία του, ἐμάζεψε ὄλους τοὺς δικούς της στὸ χωριὸ και θύγηκε νὰ τὸν εὕρῃ. Τὸν συνάντησε πιὸ ἔξω.

—Τί ἔγινες, θρέ χριστιανέ! τοῦ φώναξε.

—Σῶπα! τῆς εἶπε αὐτὸς στὸ αὐτὸ κρυφά, και φέρνω τὸ μυστικὸ τῆς φασολάδας!

Κι' εἶδεῖε τὸ μαγκάλι ἀπάνω, ἀπανωσάμαρα, στὸ γαϊδουράκι του και τὸ πῦρ τὸ ἱερὸν τῆς φασολάδας.

Και μῆκε ἔτσι, μὲ πομπή, μέσα στὸ χωριό, περήφανος κι' εὐχαριστημένος, γιὰτὶ ἦταν πλέον θέθαιος, ὅτι θά φάῃ μιὰ φορά και φασολάδα τῆς προκοπῆς στὸ χωριὸ του, τὸ Κροντσέλοθο!

"Ἀλλὰ και πάλιν ἡ φασολάδα ἦταν ἀνοστη, ἀνούσια, συχαμένη, σάν ἀνούσιθα.

—Θεέ μου!... εἶπεν ὁ Γκέλη-Μέτοκας, σταυρώνοντας τὰ χέρια του και κυττάζοντας ψηλὰ τὸν οὐρανὸ!... Δὲν μὲ λυπόασαι! Σὲ ἄλλους δίνεις ὄλα τὰ καλά τῆς γῆς κι' ἀπ' τὸ φτωχὸ Κροντσέλοθο τὰ παίρνεις πάλι ὄλα!... Μιὰ φασολάδα ζήτησα κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴ χάρι σου!... Τί; Μήπως πρέπει νὰ πεθάνω, γιὰ νὰ τὴν ἀποχτήσω σὸν Παράδεισο;...

"Ἀλλὰ ὁ Παράδεισος τῆς φασολάδας δὲν ἦτανε σὸν οὐρανὸ! "Ἦταν ἐκεῖ κοντά, μέσα σὸν σπιτί, σὸν ντουλάτι τοῦ σπιτιοῦ, μέσα σὸ «ροῖ» μὲ τὸ λαδί!...

Μὰ ἔλα πού:

—"Ἦταν τὸ ἔρημο ἀκριθό!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΤΙ ΤΟΝ ΕΚΑΝΕ ΝΑ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗ!..

Λίγες βδομάδες μετὰ τὸ γάμο του, ὁ Μπόμπ ἐπισκεπτεται τὸ θεῖο του, ἕνα γεροτοπαλλήκαρο. Πίνουν κρασί κι' ὁ θεῖος ρωτᾷ τὸν ἀνεψιό:

—Τί ἔξερε ἡ γυναῖκα σου;

—Τί θέλεις νὰ πῆς, θεῖε;

—Ἐξέρε νὰ μαγειρέψῃ, νὰ ράψῃ, εἶνε νοικοκυρά;

—"Ὁχι, δὲν ἔξερε τίποτε ἀπὸ αὐτά. Τὰ κάνουν ὄλα ἡ ὑπέρτριες. Μὰ θά σοῦ πῶ, θεέ, τί μ' ἔκανε νὰ παντρευθῶ. "Εκεῖνο ποὺ κυρίως μὲ τράβηξε κοντά της, εἶνε τὸ τραγοῦδι της. Τραγουδαίε σάν πουλί, θεῖε!

—Τί λές, παιδί μου!... Και δὲν ἀγόραζες, καλύτερα, ἕνα... καναρίν!

ΚΑ'ΥΜΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

ΤΙ ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΣΕ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΑΣ ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΜΑΣ

(Στὸ προηγούμενο φύλλο εἴχαμε δημοσιεύσει, ἐπ' εὐκαιρία τῆς... νεκραναστάσεως τῆς «Ἀνθισμένης Ἀμυγδαλιάς» και τοῦ «Μπαρμπατιγιάνη τοῦ Κανατά», διάφορες παθητικὲς παλιές Ἀθηναϊκὲς καντάδες, τίς ὁποῖες τραγουδοῦσαν τὴ νύκτα οἱ πατέρες μας, κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς καλῆς τῶν. Μὰ σήμερα μερικά ἀκόμη τέτοια παλιά, ληθρονισμένα τραγοῦδάκια:)

ΑΝ Μ' ΑΓΑΠΟΥΣΕΣ

"Αν μ' ἀγαποῦσες, κι' ἂν τὴ σκοτεινιά μου μὲ μιὰ σου ἀκτίνα φωτίσεις θερμῇ, γλυκὰ τραγοῦδια θά σοῦλεγε ἡ καρδιά μου, μέσα ἀπ' τὸ πονεμένο μου κορμί.

Θά σοῦλεγα χίλιες φορές μὲ πόνου πῶς μέσα στὴν καρδιά μου σὺ κτυπᾷς, θά σοῦλεγα πῶς σὲ λατρεύω μόνο, ἂν μ' ἀγαποῦσες, μὰ σὺ δὲν μ' ἀγαπᾷς.

"Αν μ' ἀγαποῦσες, θά ἔπαυαν οἱ πόνοι, κι' οἱ στεναγμοὶ μου θά ἔσβυαν κι' αὐτοί, θά τρέχαμε σὸν βίον πάντα μόνοι, ἐγὼ και σὺ, ἀπὸ χαρὰς τρελλοί.

Τριαντάφυλλα θά ἔκανα κομμάτια, στὸ δρόμο νὰ σοῦ στρώνω ὅπου πᾶς, τὰ δάκρυα δὲν θάχα πεῖα σὰ μάτια, ἂν μ' ἀγαποῦσες, μὰ σὺ δὲν μ' ἀγαπᾷς.

Η ΚΑΤΑΡΑ

Πῶς σοῦ ἀρέσει κάποτε, σκληρά, νὰ μὲ πειράξης, νὰ κάνης τάχα πῶς πονεῖς και πῶς ἀνοστηνάξεις. Γεμίζουσι οἱ στεναγμοὶ τὰ θλιδερὰ μου στὴθεῖα, ἐσὺ πονεῖς σὰ ψέμματα, μὰ γὼ πονῶ σ' ἀλήθεια.

Κατάρρα εἰς τὴν ἀπονήν τὴν νεῖα ὅπου ξεχνάει, πίστι, ἀγάπη, και φιλία, γιὰ πάντα ληθρονάει. Γέλιο, χαρὰ, τὰ χεῖλιά της ποτέ νὰ μὴν καλύψῃ, τὸ δάκρυ ἀπ' τὰ μάτια της ποτέ του νὰ μὴν λείψῃ.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ

"Αν ἡ καρδιά σου συμπαθεῖ, τοὺς δυστυχεῖς οἰκτεῖρει, ζῦπτα ἀπ' τὸν ὕπνο τὸν βαθὺ και ἔβγα ἀπὸ παραθύρῃ, νὰ δῆς ἐν φάντασμα ἄγρο, ποὺ βῆγῃκε ἀπ' τὸν Ἄδη, νὰ πῇ παράπονο φρικτὸ στὴς νύχτας τὸ σκοτάδι.

Γιατ' ἔχεις τόση ἀπονία, κόρη σκληρά, γιὰ μένα, ποὺ βρέθη τόση παγωνιά σὲ στήθη ἀφροπλάσμενα; Γιατὶ, ἀστέρη τ' οὐρανοῦ, τὴν λάμψῃ σου μ' ἀρνείσαι; Γιατὶ, βροσοῦλα τοῦ βουνοῦ, φωτίζῃ γιὰ μένα εἶσαι; Ἄχ! ῥιξε μου μιὰ σου ματιά γιὰ χάρι, γιὰ βοήθεια, νὰ σῶσῃς τρομερῇ φωτιά, ποὺ μ' ἀνάψης σὰ στήθεια.

ΒΑΡΚΑΡΟΛΑ

(Δυωδία)

Λάμπει μέσ' τὸ γιάλο, τὸ χρυσαστέρι, τὸ κῦμ' ἀτάραχο τὴν βάρκα φέρει, ἔλα νὰ φύγωμε, μακρὰ σὰ ξένα, ἔλα μὲ μένα, ἔλα μὲ μένα....

"Ἐλα νὰ φύγωμε, μακρὰ σὰ ξένα, ἔλα μὲ μένα, ἔλα, Φανή.

Χαράζει ὁ ζέφυρος γλυκὰ τὸ κῦμα, ἡ γῆ ναι ἔρημος σάν μαῦρο μνημά. ἔλα, ὁ ἔρωτας μᾶς περιμένει.

Στὴν βάρκα μένει, στὴν βάρκα μένει.

"Ἐλα, ὁ ἔρωτας μᾶς περιμένει, θά τιμονεύῃ ἐκεῖνος, Φανή.

Τώρα, βαρκοῦλα μου, σάν περιστέρι, πέτα, μικροῦλα μου, εἰς ἄλλα μέρη. Στὴ γῆ τοῦ ἔρωτος, φθάνουμε τώρα, ἔφθασ' ἡ ὥρα, ἔφθασ' ἡ ὥρα. Στὴ γῆ τοῦ ἔρωτος φθάσαμε τώρα, σ' οὐράνια χώρα, ἔμπα, Φανή.

ΓΙΑ ΣΕΝΑ

Γιὰ σενα, ἀγάπη μου γλυκαῖα, Γιασένα ἀνάρω στὴν ἀμμουδιά τὸ φεγγαράκι βγαίνει, τὸ καθὲ κῦμα ἀπλώνει, γιὰ σενα κλαίω και πονῶ, γιὰ σενα ἀπάνω σὰ κλαδιά μικρῇ μου χαϊδεμένην, γιὰ σενα ἀπάνω σὰ κλαδιά γλυκολαλεῖ τ' ἀθόνη.

Γιὰ σενα βγαίνει ἀπαλά κι' ἀπλώνεται μὲ χάρι, εἰς τ' οὐρανοῦ τὴν ἀγκαλιά τ' ὀλόχρυσο φεγγάρι.